

آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان

ماهیت، علل و روشهای درمان

تألیف:

دکتر یوسف گرجی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

واحد خمینی شهر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	: گرجی، یوسف
عنوان و نام پدیدآور	: آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان ماهیت، علل و روشهای درمان / تألیف یوسف گرجی.
مشخصات نشر	: خمینی‌شهر : دانشگاه آزاد اسلامی (خمینی‌شهر) ، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸۰۹۶۴-۲۲۳-۹۶۲-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
موضوع	: کودکان -- آسیب‌شناسی روانی
موضوع	: نوجوانان -- آسیب‌شناسی روانی
شناسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی. واحد خمینی شهر
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ ۵/۲۲۳/۳۹۹RJ
رده بندی دیویی	: ۶۱۸/۹۳۸۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۹۹۳۶۰۲

شناسنامه کتاب :

نام کتاب : آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان ماهیت، علل و روشهای درمان

ناشر : دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی‌شهر

مؤلف : دکتر یوسف گرجی

چاپ اول : آذر ۱۳۸۹

تیراژ : دو هزار نسخه

قیمت : ۶۵۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی : کوثر

نشانی ناشر : خمینی‌شهر - منظریه - بلوار دانشجو ص پ ۸۴۱۷۵/۱۱۹

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی‌شهر تلفن : ۳۶۶۰۰۱۱-۴

Nashr@iaukhsh.ac.ir

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۳-۹۶۲-۷

خوشبختانه امروزه والدین توجه بیشتری نسبت به سلامتی روانی کودکان و نوجوانان نشان می‌دهند. این توجه ضمن کمک به ارتقاء بهداشت روانی خانواده موجب گردیده تا اختلالات و مشکلات روانی و رفتاری فرزندان بهتر و زودتر شناسایی شود و اقدامات لازم هر چه سریعتر صورت گیرد. مطمئناً این افزایش توجه در والدین ناشی از بالا رفتن آگاهی آنان از ویژگیهای رشد طبیعی و اهمیت دادن به سلامت روانی فرزندان است. در افزایش این آگاهی فعالیتهای صدا و سیما، مجلات و روزنامه‌ها و کتب موجود در خصوص آسیب‌شناسی روانی سهم بسزایی داشته‌اند. اما به نظر می‌رسد که تعداد کتابهای موجود در خصوص کودکان با عناوین روان‌شناسی مرضی کودک و یا آسیب‌شناسی روانی جوابگوی نیازهای فراوان والدین و معلمان و... نمی‌باشد، به همین منظور کتاب حاضر با تأکید بر جنبه‌های کاربردی و قابل استفاده برای دانشجویان، درمانگران و والدین تهیه شده و در اختیار آنها قرار می‌گیرد. در این راستا و در جهت رسیدن به این هدف کاستی‌هایی وجود خواهد داشت و موجب امتنان خواهد بود اگر مطالعه کنندگان محترم این کتاب نظرات و پیشنهادات اصلاحی خود را برای بنده اعلام نمایند تا شاء... در چاپ‌های بعدی مورد استفاده قرار گیرد. در پایان از مسئولین محترم پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی‌شهر به خاطر مساعدت‌هایشان جهت چاپ این کتاب تقدیر و تشکر می‌نمایم و توفیق همه آنان را از خداوند متعال خواستارم.

دکتر یوسف گرجی

۸۹/۹/۱۴

فصل اول

- ۱ - ارزیابی بالینی در طفولیت و اوایل کودکی
- ۲ - ابعاد مختلف رشد
- ۲ - مؤلفه‌های ارزیابی بالینی جامع
- ۲ - متغیرهای پیش از تولد و بعد از تولد
- ۳ - متغیرهای مربوط به والدین ، خانواده و محیط
- ۳ - متغیرهای مربوط به مراقب اولیه و ارتباط کودک با مراقب
- ۴ - متغیرهای مربوط به طفل: جسمانی، عصب‌شناختی، فیزیولوژیکی و شناختی
- ۴ - توالی رشد عاطفی سازگار و ناسازگار
- ۶ - ارتباط اولیه
- ۷ - شروع ارزیابی و انجام مصاحبه بالینی
- ۸ - سیر علائم و نشانه‌ها
- ۹ - اطلاعات زمینه‌ای
- ۹ - سوابق رشدی
- ۱۰ - سابقه پزشکی کودک
- ۱۱ - سابقه مدرسه‌ای
- ۱۲ - سابقه اجتماعی
- ۱۳ - سابقه خانوادگی

- ۱۳ - معاینه وضعیت روانی
- ۱۴ - ارزیابی والدین
- ۱۵ - ارزیابی روانشناختی
- ۱۵ - ارزیابی‌های قبلی و اطلاعات مربوط به مدرسه
- ۱۶ - انجام مشاهدات مستقیم
- ۱۶ - شکایت اصلی
- ۱۶ - سابقه بیماری فعلی
- ۱۷ - زمینه شخصی - خانوادگی و اجتماعی
- ۱۸ - مسائل و موضوعات با اهمیت
- ۱۸ - سابقه پزشکی
- ۱۸ - سابقه خانوادگی
- ۱۹ - بررسی وضعیت روانی بر اساس سن کودک
- ۲۰ - مشکلات و نشانه‌های شایع در دوره‌ی طفولیت (نولدتا یک سالگی)
- ۲۱ - تشخیص‌هایی که با احتمال بیشتری در این سن مطرح می‌گردند
- ۲۱ - مشکلات و نشانه‌های دوره‌ی نوپایی (۱ تا ۳ سالگی)
- ۲۲ - تشخیص‌هایی که با احتمال بیشتری در این سن مطرح می‌گردند
- ۲۳ - مشکلات و نشانه‌های پیش‌دبستانی (۳ تا ۶ سالگی)
- ۲۴ - تشخیص‌هایی که با احتمال بیشتری در این سن مطرح می‌گردند
- ۲۴ - مشکلات و نشانه‌های سنین مدرسه (۶ تا ۱۲ سالگی)

- تشخیص‌هایی که با احتمال بیشتری در این سن مطرح می‌گردند ۲۶
- مشکلات و نشانه‌های اوایل نوجوانی (۱۲ تا ۱۵ سالگی) ۲۶
- تشخیص‌هایی که با احتمال بیشتری در این سن مطرح می‌گردند ۲۷

فصل دوم

- روابط خواهران و برادران ۲۹
- واکنش‌های کودکان در برابر تولد خواهر و برادر ۳۳
- تفاوت‌های فیزی و روابط خواهران و برادران ۳۸
- خلق و خور و شخصیت ۳۸
- جنسیت و فاصله سنی ۳۹
- روشهای تربیتی والدین و روابط خواهران و برادران ۳۹

فصل سوم

- افسردگی مادران و تأثیرات آن بر فرزندان ۴۹
- نقایص مرتبط با افسردگی ۵۱
- رابطه بین افسردگی مادر و جنسیت فرزندان ۶۰
- مشاهده مادران افسرده و کودکان سنین مدرسه ۶۵
- آسیب‌شناسی روانی والدین ۶۶
- ماهیت و گستردگی مسأله ۷۰

فصل چهارم

- افسردگی ۷۳
- همه‌گیرشناسی ۷۹

- ۸۰ - سبب‌شناسی
- ۹۷ - مدرسه و افسردگی
- ۹۹ - روشهای درمان
- ۱۰۱ - درمان شناختی - رفتاری
- ۱۰۵ - آزمون شواهد
- ۱۰۶ - اسناددهی مجدد
- ۱۰۸ - تکنیک تقسیم مسئولیت‌ها
- ۱۰۹ - تکنیک کمک به تصمیم‌گیری
- ۱۱۰ - تصور زمانی
- ۱۱۲ - برنامه‌ریزی فعالیتهای لذت‌بخش
- ۱۱۴ - درمان روان‌پویایی
- ۱۱۵ - تفسیر و پیش
- ۱۱۵ - خانواده درمانی و مشاوره با والدین
- ۱۱۶ - درمان بین فردی
- ۱۱۸ - سایر روشهای درمانی

فصل پنجم

- ۱۲۱ - شناخت مشکلات درون‌ریزی شده
- ۱۲۴ - میزان شیوع
- ۱۲۴ - اضطراب

- ۱۲۵..... میزان شیوع -
- ۱۲۶..... کناره گیری اجتماعی -
- ۱۲۷..... مشکلات جسمانی -
- ۱۲۹..... نحوه پیدایش و تداوم اختلالات درون ریزی شده -
- ۱۲۹..... عوامل زیست شناختی -
- ۱۳۰..... انتقال دهنده های عصبی -
- ۱۳۰..... خلق و خو -
- ۱۳۱..... سیستم درون ریز -
- ۱۳۲..... عوامل خانوادگی -
- ۱۳۴..... فشارهای روانی و رخداد های زندگی -
- ۱۳۵..... عوامل شناختی -
- ۱۳۷..... عوامل رفتاری -
- ۱۳۸..... سیر مشکلات درون ریزی شده : ثبات و پایداری -
- ۱۳۹..... پیامدهای مشکلات درون ریزی شده -
- ۱۴۲..... تشخیص افتراقی افسردگی و اضطراب از سایر اختلالات -

فصل ششم

- ۱۴۷..... پر خاشگری و خشونت -
- ۱۴۹..... ماهیت پر خاشگری -
- ۱۵۰..... انواع پر خاشگری -

- ۱۵۲ سیر تحولی پر خاشگری
- ۱۵۶ سبب شناسی
- ۱۵۷ سبب شناسی پر خاشگری از دیدگاه شناختی - رفتاری
- ۱۶۱ سبب شناسی از دیدگاه روان کاوی
- ۱۶۲ دیدگاه سیستمیک
- ۱۶۴ شیوه های ارزیابی
- ۱۶۷ روشهای درمان
- ۱۷۰ تغییر ارزشها
- ۱۷۱ خشونت و دفاع از خود
- ۱۷۳ خشونت و پایه های صلح آمیز عزت نفس
- ۱۷۴ درمان شناختی - رفتاری
- ۱۷۵ اجتناب از برخورد
- ۱۷۵ همدلی و تغییر دادن دیدگاه
- ۱۷۷ اصلاح سوگیری اسنادی خصمانه
- ۱۷۹ مدیریت خشم
- ۱۸۲ آموزش ابراز وجود
- ۱۸۴ مهارتهای ارتباطی
- ۱۸۷ حل تضاد
- ۱۸۹ پرهیز از دعوا

فصل هفتم

- ۱۹۳ - اختلال نافرمانی مقابله‌ای
- ۱۹۷ - سبب‌شناسی ODD
- ۱۹۷ - عوامل زیست‌شناختی
- ۱۹۸ - عوامل خانوادگی
- ۲۰۵ - عوامل شناختی
- ۲۰۸ - عوامل روان‌پوششی
- ۲۰۹ - روشهای ارزیابی و تشخیص
- ۲۱۳ - درمان
- ۲۱۷ - زمان مخصوص
- ۲۱۹ - ارائه دستورات اثربخش
- ۲۲۱ - دوره‌های آموزش همکاری
- ۲۲۲ - شکل‌دهی بازی مستقلانه
- ۲۲۳ - ایجاد محیط مناسب برای کودک
- ۲۲۴ - دادن حق انتخاب به کودک
- ۲۲۴ - قرارداد وابستگی
- ۲۲۷ - پیامدهای منفی
- ۲۲۸ - چشم‌پوشی
- ۲۲۹ - جریمه کردن

۲۳۱	- محروم سازی
۲۳۴	- تکنیک ۱ و ۲ و ۳
فصل هشتم	
۲۳۵	- اختلال سلوک
۲۴۰	- ملاکهای تشخیصی اختلال سلوک در DSM-IV-TR
۲۴۴	- سبب شناسی اختلال سلوک
۲۴۶	- عوامل روان شناختی
۲۴۸	- عوامل خطر
۲۵۵	- عوامل خطر شدید
۲۵۶	- عوامل خطر متوسط
۲۵۶	- پیش بینی کننده های محیط
۲۵۷	- عوامل محافظت کننده
۲۵۸	- درمان اختلال سلوک
۲۵۹	- مداخلات مؤثر در کاهش رفتارهای آشکار اختلال سلوک
۲۶۰	- مداخلات مبتنی بر خانواده
۲۶۲	- تعیین قوانین و پیامدهای رفتاری
۲۶۵	- درمان چند سیستمی
۲۶۶	- روش آموزش مهارتها
۲۶۷	- مداخلات مناسب جهت قلدری و زورگویی

- ۲۶۸ - مداخلات مؤثر در کاهش رفتارهای ناآشکار اختلال سلوک
- ۲۶۹ - دزدی
- ۲۷۰ - دروغگویی
- ۲۷۱ - آتش افروزی
- ۲۷۲ - درمان‌های دارویی اختلال سلوک
- ۲۷۴ - پیش‌بینی کننده‌های نتایج درمان
- ۲۷۵ - عوامل مربوط به کودک
- ۲۷۶ - عوامل مربوط به خانواده
- ۲۷۷ - عوامل مربوط به روشهای درمان

فصل نهم

- ۲۷۹ - اختلالات هویت جنسی
- ۲۸۲ - ملاکهای تشخیصی
- ۲۸۲ - ملاکهای تشخیص اختلال هویت جنسی
- ۲۸۴ - ملاکهای تشخیصی یادگارخواهی مبدل‌پوشی
- ۲۸۵ - یافته‌های بالینی
- ۲۸۶ - سن شروع
- ۲۸۶ - آسیب‌شناسی روانی همراه
- ۲۸۷ - بحث تشخیص در نوجوانان
- ۲۸۸ - شیوع‌شناسی

- ۲۹۰ - سبب‌شناسی
- ۲۹۲ - تقویت اجتماعی
- ۲۹۳ - ترجیح والدین برای جنسیت فرزند
- ۲۹۴ - روابط مادر- کودک و پدر- کودک
- ۲۹۵ - رشد روانی جنسی مادر
- ۲۹۶ - آسیب‌شناسی روانی عمومی والدین
- ۲۹۷ - شیوه تشخیص
- ۲۹۹ - روشهای درمان
- ۳۰۰ - درمان برای کودکان
- ۳۰۴ - درمان برای نوجوانان
- ۳۰۷ - منابع
- ۳۱۵ - واژه‌نامه به ترتیب حروف الفبا